

YENİ İLKÖĞRETİM MATEMATİK PROGRAMI HAKKINDA ÖĞRENCİ VELİLERİ NE DÜŞÜNÜYOR?

Ali ERASLAN*

Özet

Bu çalışmanın amacı uygulanmakta olan yeni ilköğretim matematik programı hakkında öğrenci velilerinin görüş ve değerlendirmelerini ortaya koymaktır. Bu amaca yönelik daha önce pilot okul olarak seçilen bir ilköğretim okulunda öğrenim gören sekizinci sınıf öğrencilerinin velileri arasında seçilen üç kişi ile görüşmeler yapılmış ve bu görüşmelerin yazılı dökümü nitel araştırma teknikleri kullanılarak analiz edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre veliler: (a) yeni matematik programını olumlu karşılamakta, (b) proje ödevi ve performans görevlerini yararlı bulmakla beraber amacına uygun kullanılmadığını düşünmekte, (c) yeni SBS sınav sistemine olumlu yaklaşmakla beraber gerek aile bütçesinin gerekse çocuğun günlük yaşamının bundan negatif yönde etkilendiğini düşünmekte ve (d) yeni matematik programı hakkında yeterince bilgilendirilmediklerini ifade etmektedirler. Ortaya çıkan sonuçlar doğrultusunda önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: İlköğretim, yeni matematik programı, veli görüşleri

Giriş

Türkiye; ezberden uzak, bilgi üretimine dayalı çağdaş bir toplum oluşturma yolunda var olan geleneksel eğitim modelini yapılandırmacı yaklaşımı temel alan bir öğretim modeline dönüştürmek amacıyla büyük bir eğitim reformu başlatmıştır. Bu çerçevede yenilenen ilköğretim matematik programı bir yıl pilot okullarda uygulandıktan sonra 2005-2006 eğitim öğretim yılından itibaren tüm ilköğretim okullarında uygulanmaya başlanmıştır. Yeni matematik programı "hayatında matematiği kullanabilen, problem çözebilen, çözümlerini ve düşüncelerini paylaşan, matematik öğrenmekten zevk alan bireyler yetiştirmektir (MEB, 2005, 41)" vizyonuyla oluşturulmuştur. Bu vizyonda öğrenci öğretimin merkezine aktif şekilde bilgiyi inşa eden kişi olarak yerleştirilirken, öğretmen bu süreçte rehber veya kolaylaştırıcı olarak görev almıştır (Koç, Işıksal ve Bulut, 2007, 36). Değerlendirmede sonuçla beraber süreç de önemli şekilde yer almış ve buna uygun proje, portfolyo, performans görevi gibi farklı değerlendirme biçimleri programa eklenmiştir (Babadoğan ve Olkun, 2006, 5). Öğrenim ve öğretimde özellikle eleştirel düşünme, problem çözme, akıl yürütme gibi üst düzey düşünme yeteneklerine odaklanıldı (Koç, Işıksal, Bulut, 2007, 36). Uzun vadede belirtilen bu hedefe ulaşabilmek için, uygulamaya konan bu yeni programın eğitimin tüm paydaşları tarafından kabullenip, gayret ve sabırla uygulanması gerekmektedir (ERG, 2005, 1). Bu süreçte en önemli faktörlerin başında öğretmenler

* Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü Matematik Eğitimi ABD, Samsun.

gelmesine karşın, onları bu süreçte destekleyecek ve işlerini kolaylaştıracak bir diğer önemli unsur da öğrenci velileridir. Yeni program velilerin çocuklarının eğitimlerinde aktif rol almasıyla öğrencilerin okulda daha iyi performans göstereceklerini bu yüzden okul dışı etkinliklerde aileyi de öğretimin bir parçası yapmayı hedeflemektedir (MEB, 2005, 13). Bu amaç doğrultusunda velilerin öğrencilerin okulda öğrendiklerini hayata geçirmeleri konusunda yardımcı olmaları, gözlem formları vasıtasıyla öğrencinin gelişimini takip etmeleri, öğrencinin ihtiyaçlarının belirlenmesinde ve etkinliklerin hazırlanması sürecinde öğretmene yardımcı olmaları ve öğrencilere verimli çalışabilecekleri bir ortam hazırlamaları beklenmektedir (TTKB, 2005, 25). Bu şekilde velilerin bir taraftan çocuklarındaki gelişimi yakından izlemeleri sağlanırken diğer taraftan da onların bu aktif katılımı çocuklarına okulun ve eğitimin önemli olduğu mesajını vererek onların okula yönelik olumlu bir tutum geliştirmesine yardımcı olacaktır (MEB, 2005, 13).

Bu konuda yurtdışında yapılan araştırmalar çocukların okul aktiviteleri için evde ailelerinden aldıkları destek veya yardımların onların başarısında önemli bir faktör olduğunu ortaya koymuştur (Barnard, 2004; Casanova, 1996; Fan & Chen, 2001; Feuerstein, 2000; Zevenbergen 2001). Bu yüzden, öğrenci velilerinin bu yeni programın felsefesi ve değerleri hakkında yeterince bilgilendirilmeleri ve etkin katılımının sağlanması programın başarısı açısından kritik bir öneme sahiptir (ERG, 2005, 1-2). Son yıllarda ülkemizde uygulamaya konan yeni matematik programının değerlendirilmesine yönelik bir takım çalışmalar yapılmıştır (Koç, Işıksal ve Bulut, 2007; Güzel ve Alkan, 2005; Gömleksiz, 2005; Bulut, 2007; Gömleksiz ve Bulut, 2007; Babadoğan ve Olkun, 2006). Fakat öğrenci velilerinin yeni matematik programı hakkında görüşlerini ortaya koyan çok az sayıda çalışma vardır (Kay, 2007). Kay (2007) dört ilköğretim okulundan toplam 317 veliye yeni ilköğretim matematik programıyla ilgili görüş ve düşüncelerini almak üzere bir anket uygulamıştır. Çalışmaya katılan velilerin öğrenim durumları, meslekleri, aylık gelirleri ve okuma düzeyleri ne olursa olsun programın yapısıyla ilgili yeterli bilgiye sahip olmadıkları ortaya konmuştur. Bu konuya paralel okul aile ilişkisini inceleyen çalışmalardan Şimşek ve Tanaydın (2002), Çelenk (2003) ve Gümüşeli (2004) aile katılımı ve desteğinin öğrenci başarısına katkısını ortaya koyarken, Demirbulak (2000) öğrenci veli öğretmen arasındaki olumlu iletişimin ancak planlı ve işlevsel okul aile toplantıları ile sağlanabileceğini belirtmektedir. Bunların dışında özel olarak matematik öğretim programı hakkında öğrenci velilerinin görüşlerinin derinlemesine incelenip ortaya çıkartılmasına yönelik nitel bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu yüzden yapılan bu çalışmanın amacı, yeni ilköğretim matematik programının önemli paydaşlarından biri olan öğrenci velilerinin görüş ve düşüncelerini almak, programın eksik veya aksayan yönlerini tespit etmek ve bu konuda çözüm önerileri sunmaktır. Bu amaca yönelik araştırma problemi “öğrenci velileri yeni matematik programı hakkında neler biliyor, varsa programla ilgili endişe ve beklentileri nelerdir?” şeklinde düzenlenmiştir. Bu kapsamda “Yeni matematik programını hakkında velilerin bilgileri nelerdir?”, “Yeni ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarına yönelik velilerin bilgileri nelerdir?”, “Yeni programla beraber öğrencinin okul veya derslerine karşı tutum ve davranışlarında gözlemlenen değişiklikler nelerdir?” ve “Yeni SBS (seviye belirleme sınavı) hakkında velilerin görüşleri nelerdir?” soruları araştırmanın alt problemleri olarak belirlenmiştir. Böylelikle mevcut araştırmaya öğrenci velilerinin program hakkında görüşlerini ayrıntılı bir biçimde yansıtarken bu bağlamda literatüre yeni bir derinlik ve zenginlik kazandıracaktır.

Yöntem

Bu araştırma uygulanmakta olan yeni ilköğretim matematik programı hakkında öğrenci velilerinin görüş ve değerlendirmelerini tespit etmek amacıyla yapılmış nitel bir çalışmadır.

Katılımcılar

Bu araştırma, Karadeniz Bölgesinde büyük bir ilin merkezinde yer alan daha önce Milli Eğitim Bakanlığı tarafından pilot okul olarak seçilmiş ilköğretim okullarından birinde sekizinci sınıfta öğrenim gören üç öğrenci velisini kapsamaktadır. Bu okulda matematik dersleri yeni matematik programı üzerine iki haftalık hizmet içi eğitimden geçmiş öğretmenler tarafından verilmektedir. Okul gerek fiziki alt yapı gerekse de yeni programa uygun teknik donanım ve materyal bakımından yeterli olanaklara sahiptir. Çalışmaya katılan veliler amaçlı örneklem yöntemlerinden kritik durum örnekleme kullanılarak sınıf öğretmenin tavsiyesi doğrultusunda, eğitim seviyesi yüksek, çocuklarıyla yakından ilgilenen ve öğretmenleriyle sürekli iletişim içinde bulunan veliler arasından seçilmiştir. Bu örneklemede amaç belli bir grup bir problemle karşılaşıyorsa diğer bütün gruplarda kesinlikle bu problemle karşı karşıya kalır şeklinde bir yargının varlığıdır (Yıldırım & Şimşek, 2005, 110-111). Görüşmeye katılan velilere gerçek olmayan Ayşe, Betül, ve Cengiz isimleri verilmiştir. Velilerden Ayşe üniversite mezunu ev hanımı, Betül ön-lisans mezunu devlet memuru, Cengiz ise üniversite mezunu olup kendine ait işyerinde işveren olarak çalışmaktadır.

Veri Toplama Araçları

2008-2009 bahar dönemi içerisinde daha önceden tespit edilen üç öğrenci velisi ile yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Yaklaşık kırk dakika süren bu görüşmeler okulun müdür yardımcısına ait odasında bire bir gerçekleştirilmiştir. Velilere uygulanan yeni matematik programı, verilen proje ödevleri ve performans görevleri, çocuklarında gördükleri değişiklikler, programla beraber uygulamaya başlanan SBS (Seviye Belirleme Sınavı) hakkında yönlendirici olmayan, açık uçlu sorular sorulmuştur. Açık uçlu sorular bir taraftan araştırmacıya araştırmak istediği konuyla ilgili esnek bir yaklaşım olanağı sağlarken bir taraftan da incelenen konuyla ilgili önemli değişkenlerin gözden kaçmasını önler (Yıldırım & Şimşek, 2005, 131-138). Tüm görüşmeler ses kayıt cihazı kullanılarak kaydedilmiştir. Görüşmeden önce velilere yapılan çalışma hakkında bilgi verilmiş, gerçek isimlerinin gizli tutulacağı belirtilmiş ve uygulamaya başlanan yeni matematik programının geliştirilmesi ve yeniden düzenlenmesi açısından ortaya koyacakları görüşlerin önemi vurgulanmıştır.

Verilerin Çözümlemesi

Velilerle yapılan görüşmelerin yazılı dökümü alınmış ve bu açıklamalar içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Öncelikle araştırma sorusu kapsamında her bir veliye ait açıklamalar olumlu ve olumsuz görüşlerin tespiti amacıyla incelenmiş, daha sonra bunlar kendi arasında kategori ve alt kategorilere ayrılmış ve sürekli diğer velilerle karşılaştırılarak ortak temaların oluşturulması yoluna gidilmiştir (Miles & Huberman, 1994; 172-184; Yıldırım & Şimşek, 2005, 227-239). Yapılan çalışmanın güvenilirliğini arttırmak için tespit edilen kategoriler ve ortak temalar araştırmacının dışında aynı üniversitede görev yapan eğitim doktorasına sahip nitel araştırma konusunda deneyimli iki çalışma arkadaşı tarafından ayrı ayrı incelenmiş, daha

sonra bir araya gelinerek saptanan ortak temalar arasında ortaya çıkan anlaşmazlıklar giderilmiş ve bu şekilde oluşturulan kodlama ve kategoriler üzerinde tam bir mutabakat sağlanmıştır (Lincoln & Guba, 1985, 301-317; Yıldırım & Şimşek, 2005, 264-269).

Bulgular ve Yorum

Araştırmaya katılan öğrenci velilerinin yeni matematik programı ile ilgili olarak ortak görüş ve değerlendirmeleri aşağıda Tablo-1’de özetlenmiştir. Tabloda görüldüğü gibi öğrenci velileri programla ilgili hem olumlu hem de olumsuz yönde görüş bildirmişlerdir. Öğrenci velileri: (a) yeni matematik programını olumlu karşılamakta, (b) proje ödevi ve performans görevlerini yararlı bulunmakla beraber amacına uygun kullanılmadığını düşünmekte, (c) SBS’ye olumlu yaklaşmakla beraber gerek aile bütçesinin gerekse çocuğun günlük yaşamının bundan negatif yönde etkilendiğini düşünmekte ve (d) yeni matematik program hakkında yeterince bilgilendirilmediklerini ifade etmektedirler. Araştırma sorusu çerçevesinde elde edilen bu sonuçlar öğrenci velilerinin direkt alıntıları kullanılarak açıklanmıştır.

Tablo 1. Öğrenci Velilerinin Yeni Matematik Programı Hakkındaki Görüşleri

• Yeni matematik programına yönelik pozitif yaklaşım
• Proje ödevi ve performans görevleri yararlı bulunmakla beraber amacına uygun kullanılmadığının düşünülmesi
• SBS’ye olumlu yaklaşmakla beraber gerek aile bütçesinin gerekse çocuğun günlük yaşamının bundan negatif yönde etkilendiğinin düşünülmesi
• Yeni program hakkında yeterince bilgilendirilmemeleri

Yeni Matematik Programına Yönelik Pozitif Yaklaşım

Araştırmaya katılan tüm veliler yeni matematik programı hakkında olumlu yönde görüş bildirmişlerdir. Yeni programla beraber derslerde “görselliğin” arttığını, öğrenmenin “ezberden kurtularak” daha çok “araştırmaya yönelik” ve “kalıcı” hale geldiğini, çocukların bu süreçte daha “aktif” olduklarını ve “oyun oynar gibi” öğrendiklerini ifade etmişlerdir. Velilerden Ayşe bu konudaki görüşünü şöyle dile getirmektedir:

Yeni programın katkısı olduğunu düşünüyorum. Çünkü işlenen konular ezber değil de daha bilerek, düşünerek, mantık yürüterek, şekille gösterilerek çocuğun cevaplandırılması sağlanıyor. Bu şekilde ezbercilikten bir bakıma kurtulmuş oluyoruz...bir matematik dersinde sadece matematik değil objeler giriyor işin içine,görsellik arttı bu güzel bir şey, sistem bütünüyle düşünüldüğünde çocuk oyun oynar gibi objelerle öğreniyor bu çok güzel.

Yeni sistemde okuyan çocuğunu hem “daha sosyal” hem de öz yeterlilik noktasında daha iyi olduğunu düşünen Betül, öğretmenlerin de bu sistemde daha aktif, ilgili ve kendilerini geliştirme çabası içinde olduğunu şu şekilde ifade etmektedir:

Daha aktif, daha sosyal, yani ikinci çocuğum yani bilmiyorum daha kendinden emin, daha özgüveni fazla yani çok farklı etkisi vardır diye düşünüyorum...öğretmenler de daha dikkatli bu sistemden dolayı. Çocukları boş vermiyorlar. Öğretmenler de çok farklı. Onlar da bir araştırma halinde. Tek kitapla da kalmıyorlar, okulun kitabıyla da kalmıyorlar.

Velilerden Cengiz ise yeni programla ilgili olumlu düşüncelerini önceki programda olmayan proje ve aktivitelerle ilgilendirerek farkı şu şekilde dile getirmektedir: “Şimdi eski sistemde çok böyle alıştırmaya yapıyorduk, problem çözülmüyordu. Çocuklar sıkılıyordu. Şimdi daha bir rahatladılar diye düşünüyorum. Deneyler var, proje ödevleri var, araştırmaya yönelik. Kendi yorumlarını katıyorlar. Daha işlek oluyorlar, daha kalıcı oluyor, ezberle olmuyor.” Yukarıda yapılan açıklamaların tümü öğrenci velilerinin yeni matematik programının ortaya koyduğu öğrenme yaklaşımı ve uygulamalarına yönelik pozitif bir anlayış içinde olduğunu göstermektedir.

Proje Ödevi ve Performans Görevleri Yararlı Bulunmakla Beraber Amacına Uygun Kullanılmadığının Düşünülmesi

Her üç velide proje ödevi ve performans görevlerini yararlı bulduklarını ve çocuklarının bu süreçte “araştırma” yaptıklarını ve konuları “daha iyi anladıklarını” ifade etmektedirler. Fakat aynı zamanda veliler bu görevler yerine getirilirken programda öngörülen kazanımların ne kadarının öğrenciler tarafından elde edildiği hususunda endişelerini dile getirmektedirler. Velilerden Ayşe istenen performans görevinin sadece bir kaynak üzerinden ve bilgisayara dayalı olarak yapılmasının öğrencide amaçlanan öğrenmeyi gerçekleştirmediğini şu şekilde dile getirmektedir:

Performans ödevlerinin faydası olduğunu düşünüyorum. Sonuçta çocuklar araştırıyor yani. Araştırarak daha iyi anlıyorlar. Ama tabii bu konuda da ben bilgisayarın çok yardımcı olduğunu düşünüyorum. Mesela kitaplardan araştırırsalar bence daha çok emek harcarlar. Daha güzel bulurlar. Şip-şak buluyorlar ve hemen geçiriyorlar kağıda al sana performans ödevi. Bir de süslüyorlar onu. Pek okuyup da anladıklarını sanmıyorum ben. Yani bilgisayar biraz engelliyor bence.

Verilen proje ödevlerinin öğrencilerin kendi başlarına yapabileceğinin üzerinde zorluk derecesine sahip olması, bunların veliler tarafından yapılmasına neden olduğunu Betül şu şekilde ifade etmektedir:

Proje ödevi çocuklarımızı geliştirmek amacıyla veriliyor, çocuğun araştırıp bilgi edinmesine yönelik. Mesela ablalarında hiç görmediğimiz bir ödev, hoşuma gidiyor. Yani altyapıdan çocuklarımızı hazırlıyor bu araçla. Bilmediğini de görmüş oluyor, bilmiş oluyor...ama çocuklar aldıkları projeyi kendileri yapmıyorlar, yapamıyorlar. Çoğu zaman anne babaya yaptırıyorlar, bizim aile de öyle. Kendi kendilerine yapabilecekleri çok ufak tefek yardımlarla yapılabilecek projelerin öne çıkmasını istiyorum.

Betül gibi Cengiz de çocuğuna gerek diğer derslerine çalışması için zaman kazandırmak adına gerekse çocuğunun tek başına yapamayacağını düşündüğü performans görevlerinde yardım etmek zorunda kaldığını şu şekilde ifade etmektedir:

Performans ödevi devamlı yapıyor, her derste veriliyor. Çocuğuma yarar sağladığımı düşünüyorum. Öğrendiği konuları tekrar amaçlı. Bazen de işlenecek konularla ilgili performans görevi veriyor öğretmen. Konuya hazırlanıp gidiyor böylece....Objeleri hazırlamak bir araya getirmek, performans ödevini ortaya çıkarmak için biz yardımcı olmak zorunda kaldık...hem diğer derslerine zaman ayırsın hem de çocuğın tek başına üstesinden gelemeyeceği boyutlara ulaştığında katkıda bulduğuk bir şekilde.

Yukarıdaki direk alıntılar gösteriyor ki veliler proje ve performans görevlerini faydalı bulmakla beraber öğrenciyi kendi başına yapabileceğinin üzerinde verilen bu tür uygulamalar öğrenciyi ailesinden gereğinden fazla yardım almaya zorlamakta bu da programın öngördüğü amacı yani öğrencinin bireysel yeteneklerini ve yaratıcılığını ortaya koymasını büyük ölçüde engellemektedir. Bunun yerine veliler evde çocuklarının çalışabileceği sessiz bir ortamın sağlanmasında, proje için seçilecek konunun tespitinde, verilen ödevlerin tamamlanmasında ve okulda yapılan ders veya aktiviteler hakkında çocuklarıyla konuşarak da yardım edebilirler (Pomerantz, Moorman & Litwack, 2007, 376)

SBS'ye Olumlu Yaklaşmakla Beraber Gerek Aile Bütçesinin Gerekse Çocuğın Günlük Yaşamının Bundan Negatif Yönde Etkilendiğinin Düşünülmesi

Velilerin her üçü de yeni programın getirdiği SBS sınavını OKS'ye (Ortaöğretim Kurumlar Sınavı) göre "daha az stresli" ve " telafi şansının" bulunduğu "daha iyi" bir uygulama olarak tanımlamaktadırlar. Velilerden Betül bu konudaki görüşünü her iki çocuğunda gözlemediği değişikliklerin altını çizerek farkı şu şekilde dile getirmektedir:

SBS bu şekilde bana göre daha iyi. SBS üç yıldaki notların puanlamalarına göre, OKS' de bir yıl içinde, yani daha stresli oldu benim çocuğum. Büyük olan mesela OKS'ye girdi, daha stresli oldu. Yani kendine göre çok başarılı olmadı. Ama küçüğü öyle değil. Geçen yıl yedinci sınıfta girdiler SBS' ye. Bu yıl da girecek. Ama geçen yıla nazaran heyecanı yok. Daha güzel hazırlanıyor, daha bilinçli hazırlanıyor. Yani sınav stresini ortadan kaldırmış oluyorlar bence.

Üç yıllık ilköğretim programının değerlendirilmesinin bir oturumda ve sadece bir sınavla ölçülmesinin SBS ile ortadan kalktığını vurgulayan Ayşe bu görüşünü şu şekilde dile getirmektedir:

SBS bence güzel oldu yani eski OKS 3 yıllık bir eğitimi bir sınava yüklemek gerçekten zor oluyordu bence. Çünkü ya hep ya hiç olayı vardı. SBS de hiç değilse çocukların her sene müfredatından çıkan sorular....ilk sene kaybı varsa ikinci sene telafi şansı var üçüncü sene telafi şansı var. O yüzden OKS ile SBS çok farklı ama tabi SBS iyi oldu.

Benzer şekilde, Cengiz de uygulanan yeni sınav sistemine olumlu yaklaşıyor. OKS nin tersine tek bir sınav olmadığını, üç sene boyunca her yılın sonunda bir sınav yapılacağını ve bunun doğru bir uygulama olduğunu şu şekilde ifade etmektedir:

SBS sınavları güzel oldu. Çocuklarımız üç kademeli girecek sınavlara, diğer yıllarda bir kademeliydi yani işte üç saat içine sığdırılıyordu. Ama şimdi üç yıl ayrı ayrı olacaklar altıncı sınıf, yedinci sınıf, sekizinci sınıf, üç yılda yapıla-

◆ Ali Eraslan

cak...Üç kademeli olacağı için şimdi daha güzel, daha kolay olacağını düşünüyorum.

Her üç veli SBS'yi olumlu karşılamakla beraber aynı zamanda bu uygulamanın gerek öğrencileri daha uzun süreli "dershanelere yönlendirmesi" gerekse aileleri "daha çok yaprak testi ve test kitapları" satın almaya sevk etmesinden dolayı aile bütçesine ek bir "mali yük getirdiğini" ayrıca çocukların bu süreçte okul-dershane-özel öğretmen arasında sürekli bir "koşuşturma" içinde olmalarının onların yaşamlarını olumsuz etkilediğini düşünmektedirler. Bu konuyla ilgili Betül, Ayşe ve Cengiz görüşlerini sırasıyla şu şekilde dile getirmektedirler:

Ailelere mali yük getirdiğini düşünüyorum çünkü dershanelere kaydı veliler. Ekonomik sıkıntı yaşayan insanlar bile ne yapıp edip bir dershanelere verme zorunda hissediyor kendini. 8. Sınıfta belki bir yıl göndermekle yetinen veli şimdi ne yapıyor? 6'da da sınav var. 6'da 7'de 8'de dershanelerin yolunu tutuyor.

Şimdi daha çok yaprak testleri alıyoruz. Ayrıca test kitapları alıyoruz. Bunu alan var alamayan var. Çocuk çok çalışsın, çok test çözsün deniliyor ama birazda maddiyata dayanıyor. Çünkü bir kitabın maliyeti baya yüksek. Alabilen aile var, alamayan aile var. Ders kitaplarında daha fazla testlere yer verilmeli bence.

Ama tabii bu [SBS] da öğrencileri olduğu gibi dershanelere yönlendiriyor kesinlikle hatta şimdi 4'üncü 5'inci sınıftan itibaren gönderenler var, 4' te ve 5' te başlıyor maalesef...çocuklar artık bir yarış atı gibi, dershanelere okula,okuldan sınava, sınavdan özel öğretmene yani sürekli bir koşuşturma.

Yukarıdaki alıntılar gösteriyor ki yeni sınav biçimi olan SBS bazı önemli avantajlar sağlarken aynı zamanda öğrenci velilerini endişelendiren bazı önemli problemleri de beraberinde getirmektedir.

Yeni Program Hakkında Yeterince Bilgilendirilmemeleri

Araştırmaya katılan tüm veliler yeni program hakkında yeterince bilgilendirilmediklerini ifade etmektedirler. Yeni programdan "çocukları ile konuşarak", yapılan ödev ve aktiviteleri "gözlemleyerek" ve "televizyon" vasıtasıyla bilgi sahibi olduklarını dile getirmişlerdir. Velilerden Ayşe yeni programı gözlemlerine dayanarak şu şekilde tanımlamaktadır:

Ders kitabının yanında, çalışma kitabının olduğunu. Konular işlendikten sonra çalışma kitabından o konunun pekiştirilmesinin yapıldığını görüyorum bizzat oğlumdan. Proje ödevleri veriliyor. Performans görevi sık veriliyor...tam olarak farkını [proje ile performans] bilmiyorum, ikisine de ödev gözüyle bakıyorum.

Kendi çabası ile yeni program hakkında bilgi sahibi olduğunu dile getiren Betül, bu durumu şu şekilde ifade etmektedir:

Bize herhangi bir bilgilendirme yapılmadı. Biz çocuklarımızdan duyduk. Güncel bu tür şeyleri çocuğumla paylaştığım için çocuğum anlattı. Bunun yanı sıra televizyondan da az buçuk öğreniyorum. Çocukların daha özgürce kendini ifade edebilecekleri, çocuğa yönelik bir sistem olduğunu biliyorum...proje bir sınav değerinde 4. yazılıyı olmuş gibi o direkmen etkiliyor ama performansın etkisi daha düşük.

Benzer şekilde Cengiz de yeni program hakkında bildiklerini çok genel ifadelerle şu şekilde dile getirmektedir: *“Yeni sisteme geçtik dediler, onun dışında fazla bir şey duymadım ben...Yeni bir sisteme geçildiği söylenildi, araştırma sistemi diye. Hani çocuklar mesela araştırıyorlar, dersleri yapacaklar ona yönelik.”* Yukarıdaki açıklamalar gösteriyor ki veliler yeni program hakkında sınırlı derecede bir bilgiye sahip ve bunlar çoğunlukla çocuklarının açıklamaları ile evde yapılan ödev ve aktivitelerin gözlemlenmesiyle elde edilmiştir. Öğrenci velileri yeni programda kendileri için belirlenen rolü, programın hedefini, yeni değerlendirme araç ve yöntemleriyle çocuklarının elde edeceği kazanımlar hakkında yeterli bilgiye sahip değildir.

Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmanın amacı yeni ilköğretim matematik programı hakkında öğrenci velilerinin görüş ve değerlendirmelerini ortaya koymaktır. Elde edilen sonuçlar göstermiştir ki veliler program hakkında gerek okul yönetimi gerekse öğretmenler tarafından özel olarak bilgilendirilmemiş olmalarına rağmen genel olarak yeni programın felsefesi, öğrenim ve öğretim biçimleri ve yeni değerlendirme yöntemleri hakkında bilgi sahibidirler. Çoğunlukla çocuklarıyla konuşarak, evde yapılan aktivitelere katılarak veya gözlemleyerek elde edilen bu bilgiler ışığında yeni programı ve uygulamalarını olumlu karşılamaktadırlar. Velilerin kitaplarda “daha fazla test” olmasını isteyerek programın çocuklarını SBS’ ye ne kadar iyi hazırladığı noktasındaki yaklaşımları, yapılan proje ve performans görevlerini “sadece ödev” olarak değerlendirmeleri ve bunların ortalamaya katkısının vurgulanması programda öngörülen amacın veliler tarafından tam olarak anlaşılmadığını ortaya koymaktadır. Oysaki yeni program öğrenmede sahip oldukları bilgi ve becerileri günlük yaşamla ilişkilendirerek yorumlayan ve anlamlandıran bireyler yetiştirmek; ölçme ve değerlendirmede de sunduğu değişik araç ve yöntemler ile öğrencilere kendilerine özgü bilgi, beceri ve tutumlarını sergileyebilecekleri çoklu fırsatlar yaratmayı amaç edinmiştir (MEB, 2005, 48). İyi bir eğitim ve buna bağlı başarılı sonuçlar ancak okullarla ailelerin planlı bir şekilde organize edildiği programlar yardımıyla bir araya gelip beraber çalıştığı ortamlarda oluşturulabilir (Comer & Haynes, 1991, 271). Etkili bir eğitimin temelinde okullarla anlamlı bir şekilde entegre edilmiş veli katılımı vardır çünkü veliler çocuklarının okulda başarılı olması için ihtiyaç hissettiği sosyal, kültürel ve duyuşsal desteği sağlarlar (Comer & Haynes, 1991, 276). Şu anda okullarımızda var olan ve düzenli olarak en az ayda bir kez toplanan okul-aile birlikleri bu amaçla etkin bir şekilde kullanılabilir. Birlik içinde öğrenci velileri arasından seçilecek temsilcilerin, okul müdürü, müdür yardımcıları, öğretmenler ve diğer ilgili personelle beraber çalışmasını sağlayacak bir *Veli Katılım Programı* oluşturulabilir (Epstein, 1988, 58-59; Comer & Haynes 1991, 273; Stewart, 2008, 184). Seçilen veliler okulun içinde bulunduğu bölgede yaşayan toplumun beklentilerini iletmede, kendi çocuklarının deneyim ve ihtiyaçlarını dile getirmekte ve sınıflarda uygulanacak sosyal ve akademik programların planlanmasında okul yönetimi ve öğretmenlerle beraber çalışabilirler. Bu şekilde aileler okullarında başlatılan programlar hakkında ilk elden bilgilendirilirken, programın planlanması ve uygulanmasında alınan kararların bir parçası olduklarından programı sahiplenecek ve uygulanması yönünde diğer velilerle beraber ortak çalışacaklardır (Comer & Haynes 1991, 272; Stewart, 2008, 183-184).

Yine bu çalışma ortaya koymuştur ki öğrenci velileri verilen proje ödevleri ve performans görevlerini olumlu karşılamakla beraber bunlarla ilgili bazı endişelerini de dile getirmişlerdir. Bunlardan ilki velilerin bu uygulamalarda ne kadar ve ne şekilde çocuklarına katkıda bulunabileceklerini bilmemeleridir. Bu uygulamalarda amaç öğrencinin bizzat kendisinin araştırıp bilgiye ulaşmasını sağlamak, elde edilen bilgiyi günlük hayatla ilişkilendirerek yorumlamak ve bireysel yaratıcılığını ortaya koymasını sağlamaktır (MEB, 2005, 46). Fakat öngörülen amacın dışında verilen bu tür çalışmaların gerek büyük ve zor projeler olması gerekse diğer dersler için zaman kazanmak adına evde çocukların aileleri tarafından yapıldığı ortaya çıkmıştır. Öncelikle velilere çocuklarına yapmaları gereken yardımın bilgi kaynaklarına ulaşmasını sağlamada, istenen araç ve materyalleri bulmada, üstlendiği proje veya performans görevini tamamlamasında yönlendirici ve cesaretlendirici olmakla sınırlı olduğunun altı çizilmelidir (Pomerantz, Moorman & Litwack, 2007, 375-376). Bu konuda yukarıda önerilen *Veli Katılım Programı* çerçevesinde, öğretmenlerden öğrencilerin daha çok yaratıcılıklarını ortaya çıkaran, seviyelerine uygun, daha az zaman ve maliyete sahip proje ve performans görevleri vermeleri istenebileceği gibi bu konuda velilerle öğretmenler beraber çalışarak ortak aktiviteler de oluşturabilirler. Zira Parcel ve Dufur (2001) okul aktivitelerinde veli katılımının öğrencilerin matematik başarısını olumlu yönde etkilediğini ortaya koymuştur. Velilerin ikinci endişesi ise verilen proje ve performans görevlerinin internetten direkt olarak kopyala-yapıştır yöntemiyle hazırlanmasıdır. Bu konuda öğrenciler öğretmenleri tarafından başlangıçta uyarılmalı, yapılan bu tür işlemlerin etik olmadığı ve kendi yaratıcılıklarını olumsuz etkileyeceği vurgulanmalıdır. Ayrıca öğretmenler ailelerle işbirliği yaparak öğrencilerin internet dışında farklı kaynaklara ulaşmaları ve bunları kullanmaları özellikle teşvik edilmelidir.

Son olarak bu araştırma, öğrenci velilerinin yeni programla beraber uygulamaya konan SBS'ye yönelik pozitif bir yaklaşım içinde olduğunu ortaya koyarken beraberinde kendilerini kaygılandıran bazı durumları da dile getirmişlerdir. Bunlardan birincisi SBS'nin öğrencileri daha uzun süreli dershanelere yönlendirmesi ve bu sınavlara yönelik alınan yardımcı test kitapları nedeniyle aile bütçesinin zorlanması sorunudur. Getirilen yeni programla ile bu programın öngördüğü öğrenme çıktılarını ölçüp değerlendirmesi beklenen SBS'nin birbirine paralel hale getirilememesi; bir başka deyişle, programda öğrencilerin problem çözme, analitik düşünme, yorumlama ve sentez gibi üst düzey düşünme becerileri kazanmaları istenirken öğrenme sonuçlarının programın amacına uygun olmayan tek tip çoktan seçmeli testlerle değerlendiriliyor olması bu problemin nedenlerinden biri olabilir. SBS'nin her yıl sonunda ve sadece o yılın konularını içine alacak şekilde 6, 7 ve 8'inci sınıfta uygulanması öğrenciler için daha az stresli ve telafi şansının olduğu bir durum yaratırken SBS'de sorulan soruların biçim ve niteliği aileleri hızlı ve daha çok test sorusu çözme konusunda yardımcı olacağı düşünüldüğü dershanelere yönlendirirken ayrıca evde çocuklarına ekstra çalışmak üzere test kitapları satın almaya zorlamaktadır. Bu yüzden yeni matematik programının vizyonu doğrultusunda SBS'de sorulan soruların içeriği ve biçiminin düzenlenmesi bu sorunun çözümünde önemli bir adım olabilir. Dershanelere olan ihtiyacın azalmasıyla, velilerin dile getirdiği diğer sorun yani çocuklarının gün içerisinde sürekli okul ile dersane arasında koşuşturması neticesinde günlük yaşamlarının bundan negatif etkilenmesi problemi de kendiliğinden ortadan kalkacaktır.

Bu çalışmanın sonuçları bir ilköğretim okulunun sekizinci sınıfında öğrenim gören üç öğrenci velisinin görüşleri ile sınırlıdır. İlköğretim matematik programına yönelik yeni yapılacak araştırmaların yarı-yapılandırılmış bire bir görüşmeler yoluyla daha fazla veliyi kapsayacak şekilde yeniden planlanması yanında bu çalışmanın öğrenci, idareci ve öğretmen görüşlerini de içine alacak şekilde genişletilmesi bu yeni programın geliştirilmesi ve yeniden düzenlenmesine katkıda bulunacaktır.

Kaynakça

- Babadoğan, C., & Olkun, S. (2006). *Program development models and reform in Turkish primary school mathematics curriculum*, **International Journal for Mathematics Teaching and Learning**, <http://www.cimt.plymouth.ac.uk/journal/default.htm>
- Barnard, W. M. (2004). *Parent involvement in elementary school and educational attainment*, **Children and Youth Services Review**, 26, 39-62.
- Bulut, M. (2007). *Curriculum reform in Turkey: A case of primary school mathematics curriculum*, **Eurasia Journal of Mathematics, Science & Technology Education**, 3 (3), 203-212.
- Casanova, U. (1996). *Parent involvement: A call for Prudence*. **Educational Researcher**, 25 (8), 30-46.
- Comer, J.P., & Haynes, N.M. (1991). *Parent involvement in schools: Ecological approach*, **The Elementary School Journal**, 91(3), 271-277.
- Çelenk, S. (2003). *Okul Aile İşbirliği İle Okuduğunu Anlama Başarısı Arasındaki İlişki*, **Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, 24, 33-39.
- Demirbulak, D. (2000). *Velî Öğretmen Görüşleri İle İlgili Bir Çalışma*, **Millî Eğitim Dergisi**, 146, 53-55.
- Eğitim Reformu Girişimi (ERG). (2005). *Müfredat değerlendirme raporu*, Sabancı, İstanbul.
- Epstein, J.L. (1988). *How do we improve programs for parent involvement?* **Educational Horizons**, 66 (2), 58-59.
- Fan, X. T., & Chen, M. (2001). *Parental involvement and students' academic achievement: A meta-analysis*, **Educational Psychology Review**, 13, 1-22.
- Feuerstein, A. (2000). *School characteristics and parent involvement: Influences on participation in children's schools*, **Journal of Educational Research**, 94, 29-39.
- Gömlüksiz, M.N. (2005). *An Evaluation of the Effectiveness of New Turkish Primary School Curriculum in Practice*, **Educational Sciences: Theory & Practice**, 5 (2), 371-384.
- Gömlüksiz, M.N., & Bulut, İ. (2007). *An Evaluation of the Effectiveness of the New Primary School Mathematics Curriculum in Practice*, **Educational Sciences: Theory & Practice**, 7(1), 81-94.
- Gümüşeli, A.İ. (2004). *Ailenin Katılım ve Desteğinin Öğrenci Başarısına Etkisi*, **Özel Okullar Birliği Bülteni**, 2(6), 14-17.
- Güzel, E. B. & Alkan, H. (2005). *Evaluating pilot study of reconstructed Turkish elementary School curriculum*, **Educational Sciences: Theory & Practice**, 5(2), 410-420.
- Kay, Oya (2007). *Yeni 2005 ilköğretim Matematik Öğretim Programının Velî Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi*, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yüksek Lisans Tezi), Afyon.
- Koç, Y., Işıksal, M., ve Bulut, S. (2007). *Elementary school curriculum reform in Turkey*, **International Education Journal**, 8 (1), 30-39.
- Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1985). **Naturalistic inquiry**. Newbury Park, CA: Sage.
- Miles, M. B., & Huberman, M. (1994). **Qualitative data analysis: An expanded sourcebook**. Thousand Oaks CA: Sage.

◆ Ali Eraslan

- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB). (2005). **İlköğretim 1–5. sınıf programları tanıtım el kitabı**, MEB, Ankara.
- Parcel, T. L., & Dufur, M. J. (2001). *Capital at home and at school: Effects on student achievement*, **Social Forces**, 79 (3), 881-992.
- Pomerantz, E.M., Moorman, E.A., & Litwack, S.D. (2007). *The How, Whom, and Why of parents' involvement in children's academic lives: more is not always better*, **Review of Educational Research**, 77 (3), 373-410.
- Stewart, Endya B. (2008). *School structural characteristics, student effort, peer associations, and parental involvement: The influence of school-and individual-level factors on academic achievement*, **Education and Urban Society**, 40 (2), 179-204.
- Şimşek, H. ve Tanaydın, D. (2002). *Öğretmen Veli Katılımı: Öğretmen-Veli-Psikolojik Danışma Üçgeni*, **İlköğretim Online**, 1(1), 12-16.
- Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı [TTKB] (2005). Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi, Ankara.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2005). **Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri**, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Zevenbergen, R. (2001). *Mathematics, social class, and linguistic capital: an analysis of mathematics classroom interactions*. In B. Atweh, H. Forgasz and B. Nebres (Eds), **Sociocultural Research on Mathematics Education: An International Perspective** (pp. 201-215). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.

WHAT DO PARENTS THINK ABOUT NEW ELEMENTARY MATHEMATICS CURRICULUM?

Ali ERASLAN*

Abstract

The purpose of the study is to reveal parents' views on the new elementary mathematics curriculum. For this aim, three parents, whose children are 8th grade students in an elementary school, were interviewed at the end of semester. The data collected from interviews were qualitatively analyzed. The results showed that parents: (a) are in favour of the new mathematics curriculum, (b) think that performance-based tasks and homework projects are useful but they are not used in a manner described by the new program, (c) think that the new SBS system has some advantages for students but at the same time that puts additional cost on family-budget and negatively affects student daily-life, and (d) lack sufficient knowledge about the new mathematics program. Suggestions are made in light of the results at the end.

Key Words: Elementary school, new mathematics curriculum, parent views

* Ondokuz Mayıs University, Faculty of Education, Department of Primary School Teaching, Mathematics programme 55200, Atakum-Samsun.